

בשולי דברים

גיאורג אלישברג, בית-זרע

כדי "לזכות" מספר גדול של בוקרים. כפי שניתן היה לחזות מראש, פירנסה - אולי - פעולה זו כמה עסקנים, אך היא לא הוסיפה מאומה על הכנסתם של הבוקרים (פרט ליוצאים מן הכלל בודדים) ומי ידע כמה הון הושקע ונתבזבז על כך?

המספרים של השנה החולפת - עד לחדש אפריל 1978 עוד טרם התפרסמו, אך לפי המצב הרושם הכללי הוא שהחילונו חוזרים אל התהליך שלפני 1970. כלומר, אל ריכוז הייצור בידיהם היעילות של אנשים המסוגלים להגדילו ועל ידי כך להגדיל גם את ריווחיותו כענף. דברים אלה אמורים לא רק לגבי החלק של העדרים אשר מחוץ לביקורת, ההולך וקטן.

אשר למדיניות המחירים: זו לא נשתנתה הן לגבי המחיר המשולם ליצרן (עבור החלב המיוצר בהתאם למכסה) והן לגבי מחיר החלב ותוצרתו לצרכן. אלה נשארו קבועים - יחסית לתנודות הכספיות החלות במשק - והאוצר ממשיך לכסות את ההפרש הנע כיום בסביבות 40% מהמחיר ליצרן. אם מצב זה ימשך לא יוכלו מרביתם של משקים להרשות לעצמם לייצר חלב מחוץ למכסה ואזי יש לקוות שמעז יצא מתוק וסוף סוף יעלמו מן השוק עודפי השומן ואשפר יהיה למעשה - אם לא להלכה, לשחרר את הענף מכבלי המכסות.

בחוברת מס' 153 של "משק הבקר והחלב" נתפרסם מאמרו של שלמה דורי על התפתחות ענף הרפת ב-30 שנות עצמאותנו, ואני מבקש להעיר כמה הערות למאמר הנדון.

אפשר לפרק את טבלת הסיכום של המאמר הנ"ל, המפרטת את מספרי הפרות ואת כמויות החלב אשר יוצרו, בין העדרים שנמצאים בביקורת לבין אלה אשר אינם נכללים בה. כאשר נעשה זאת נקבל - לגבי אלה האחרונים - את התמונה הבאה:

השנה	פרות (אלפים)	חלב (מיליון ליטר)	תנובה ממוצעת (ליטר)
1949/50	16.6	54	3,250
1954/55	22.2	59	2,660
1959/60	46.5	167	3,590
1964/65	42.2	175	4,150
1969/70	45.5	196	4,300
1974/75	54.6	188	3,450
1976/77	50.5	180	3,600

חבל שבמקביל לא נמסרו במאמר נתונים על מספר מחזיקי הבקר ועל התפלגות העדרים לפי גודלם. למקרא הדברים אשר נתפרסמו מתעורר ספקימה באשר למהימנותם של הנתונים על מספר הפרות בשנים האחרונות. אם נקבל את המספר הגדול (50 אלף!) של בהמות אשר ייצרו **בבממוצע כ-3,600 ליטר**, יתברר לנו כי הוחזקו אלפי פרות שתנובתן נמוכה עוד יותר וברור שפרות אלו אכלו את בעליהן!

בין השנים 1959/60 - 1969/70 חלה התפתחות רצויה ומתמדת בגידול העדרים ועלית תנובת החלב. עלינו לא לשכוח שבאותה תקופה היה גם מעבר מתמיד של עדרים לביקורת ויש להניח כי אלה לא היו מן הנחשלים. ובכל זאת חל שיפור ניכר גם בעדרים אשר נמצאים מחוץ לביקורת.

הירידה התלולה שחלה בין השנים 1969/70 ל-1974/75 מוסברת על ידי המאמצים שנעשו

התאחדות מגדלי בקר בישראל

מברכת את

ד"ר ארתור שרן ורעיתו

להולדת הבת הבכורה

מ א י ה